

Avdelningen för juridik och handelsfrågor
Jurist Anna Holmén
Direktnr: 033-170825
E-post: anna.holmen@swedac.se

Ert datum

Er referens
UD2021/02695

Utrikesdepartementet
ud.hi.remiss@regeringskansliet.se

Remissvar avseende utkast till lagrådsremiss Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för frågor om teknisk kontroll, inklusive ackreditering och frågor i övrigt om bedömning av överensstämmelse samt för samordning av marknadskontroll, reglerad mätteknik och ädelmetallkontroll. Swedac har beretts tillfälle att yttra sig över ovan nämnda remiss.

I utkastet till lagrådsremiss behandlas endast vissa förslag i betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49). Det gäller förslagen som rör befogenheter för några marknadskontrollmyndigheter att kräva handlingar, specifikationer, data eller uppgifter, få tillträde till lokaler, mark eller transportmedel samt införskaffa, inspektera och demontera varuprover (artikel 14.4 a, b, e och j i EU:s marknadskontrollförordning). Utkastet innehåller endast förslag till de lagändringar som krävs för att de marknadskontrollmyndigheter som har befogenheter som följer av hänvisningar till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 ska ha motsvarande befogenheter när EU:s marknadskontrollförordning ska tillämpas i sin helhet den 16 juli 2021.

Det anges i utkastet på s. 25 i kap. 2 att förslagen i betänkandet om ytterligare befogenheter som ska gälla för samtliga marknadskontrollmyndigheter och övriga kompletteringar av EU:s marknadskontrollförordning bereds vidare inom Regeringskansliet. Det är således i nuläget oklart hur övriga kompletteringar kommer att omhändertas. Vidare framgår det inte varför kompletteringarna inte hanteras på ett samlat sätt. Swedac finner det olyckligt att förslagen inte läggs fram samtidigt.

Swedac har tidigare framfört i sitt yttrande avseende betänkandet att myndigheten ser positivt på att harmonisera övergripande regler för marknadskontroll genom att lyfta ut gemensamma regler från sektorslagstiftningen till en övergripande lagsstiftning i form av förslaget till ny lag. Detta bör leda till ökade möjligheter till samverkan mellan myndigheterna men även till tydlighet i förhållande till marknadens olika aktörer.

¹ Ange denna beteckning vid all kontakt med Swedac i ärendet.

Det framgår av utkastet på s. 31 i kapitel 4.1 att de flesta remissinstanserna tillstyrker eller har inget att invända mot förslaget i betänkandet om en sektorsövergripande lag eller utredningens förslag i fråga om befogenheterna att kräva att ekonomiska aktörer tillhandahåller handlingar, specifikationer, data eller uppgifter.

I utkastet föreslås dock ändringar i nio sektorslagar i stället för att reglera marknadskontrollmyndigheternas samtliga befogenheter, enligt artikel 14.4 i EU:s marknadskontrollförordning, i en sektorsövergripande lag som ska gälla för alla marknadskontrollmyndigheter. Skälet som anges på s. 35 i kap. 4.1 är att eftersom det här är fråga om att tilldela endast vissa av befogenheterna i artikel 14.4 som dessutom bara kommer att gälla för de marknadskontrollmyndigheter som ansvarar för kontroll enligt de nio sektorslagarna, gör sig inte skälen för en sektorsövergripande lag gällande på samma sätt som om det hade varit fråga om att tilldela alla kontrollbefogenheter till samtliga marknadskontrollmyndigheter.

Om förslagen i betänkandet om ytterligare befogenheter för samtliga marknadskontrollmyndigheter och övriga kompletteringar av EU:s marknadskontrollförordning lagts fram samtidigt som de nu aktuella befogenheterna torde skälen för en sektorsövergripande lag komma i ett annat ljus. Genom att endast föreslå ändringar i sektorslagarna, och därmed behålla den nuvarande regleringen i olika sektorsspecifika lagar, bibehålls det system som kan göra marknadskontrollen svåröverskådlig. Swedac anser därför att det är olyckligt att lagstiftningsärendet inte hanteras samlat samt i form av en sektorsövergripande lag. Vad gäller ändringarna i sig, som nu läggs in i de nio sektorslagarna, har Swedac inget att invända.

Syftet med EU:s marknadskontrollförordning är att göra reglerna på området tydligare och mer enhetliga samt att förbättra och förenkla systemet för marknadskontroll av produkter på det harmoniserade området. En stärkt och mer enhetlig marknadskontroll anses gynna såväl konsumenter som ekonomiska aktörer och bidrar till tillväxten genom att medverka till en väl fungerande inre marknad. En kraftfull tillsyn av produkter är också en förutsättning för att allmänintressen ska kunna skyddas och för att skapa bättre förutsättningar för en rättvis konkurrens på unionsmarknaden. Swedac anser att den höjda ambitionsnivå för marknadskontroll som EU:s marknadskontrollförordning är tänkt att medföra inte främjas av anpassningar i svensk lagstiftning som innebär bibehållande av reglering i olika sektorsspecifika lagar och minimibefogenheter. I syfte att förbättra överskådligheten och göra svensk marknadskontroll tydligare förordar Swedac således att det fortsatta arbetet med anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning inbegriper införandet av en sektorsövergripande lag.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Anette Arveståhl efter föredragning av juristen Anna Holmén. Utredarna Robin Lundgren, Sanela Putnik och Viktoria Lindberg Martinell har deltagit vid den slutliga handläggningen av ärendet.

Anette Arveståhl

Kopia till:
ud.registrator@regeringskansliet.se
Amina Makboul, UD